వసుంధరా విశ్వాసం

మహిళామణుల కళాశాల అది. ప్రిన్సిపాలు, డాక్టరు సావిత్రీ నటరాజన్, ఎం. ఏ. (ఆక్సన్) పి. హెచ్‌డీ. తన ఆఫీసు రూములో కూర్చుని, హిందీ లెక్చరరు ఉద్యోగానికని వచ్చిన దరఖాస్తులన్నీ పరిశీలిస్తోంది.

హిందీ రాజభాష కావటంతోనే దానికి ప్రాముఖ్యత ఎక్కువై, ప్రతి పాఠశాలలోనూ, కళాశాలలోనూ పండితులూ, లెక్చరర్లూ ఒక్కమాటుగా కావలసివచ్చారు. డిమాండుకన్న సప్లయి తక్కువ కావటంవల్ల చాలా విద్యాసంస్థలు సరియైన హిందీవాలాలు దొరక్క తికమకలు పడవలసి వచ్చింది. తన కాలేజీలో తక్కిన ఉద్యోగాలన్నింటికీ ప్రచురణ లేకుండానే మనుషుల్ని సంపాదించ కలిగిందిగాని, ఈ హిందీ పోస్టుకిమాత్రం సావిత్రీ నటరాజన్‌గారు, అనగా నటరాజన్‌గారి సతీమణి ఐన సావిత్రిగారు ఎడ్వర్టయిజు చెయ్యక తప్పిందికాదు.

ఎడ్వర్టయిజుమెంటుకు సమాధానంగా చాలానే వచ్చాయి దరఖాస్తులు. వాటినే ఇప్పుడామె పరిశీలిస్తోంది. సుందరేశ ముదల్యారూ, వేదాంత దేశికర్, గోపాలమీనన్, కుట్టిక్రిష్ణ నంబియార్, నారాయణ ఆప్టే, గోవర్ధన నింబకర్—వీళ్ళ దరఖాస్తులన్నీ ఆమె చదువకుండానే క్రింద సంతకం మాత్రం చూసి పెదిమ విరిచి పక్క ట్రేలో పారేసింది. ఆవిడ పెర్సనల్ అసిస్టెంటు, స్టెల్లా జోసెఫ్—జోసెఫ్‌గారి సతీమణి అన్నమాట. తర్వాత అప్లికేషను అందించింది. అది శంభుదాస్ దాల్మియా అనేవాడి సంతకంతో వచ్చిన దరఖాస్తు. ఆ సంతకంకూడా చూడ్డంతోనే సావిత్రీ నటరాజను ప్రాణం విసిగి "ఛస్" అని విసిరికొట్టింది. స్టెల్లా అదిరిపడి, "ఏమిటి చెప్మా?" అని బెదురు చూపులతో నిలబడేటప్పటికి, "వీళ్ళంతా మగవాళ్ళే! "ఈ పోస్టుకు మగవాళ్ళు దరఖాస్తు చెయ్యనక్కర్లేదు. స్త్రీలు మాత్రమే చెయ్యాలి" అని నువ్వు ఎడ్వర్టయిజుమెంటులో ఎందుకు రాయ

లేదు?" అని ప్రిన్సిపాలు గద్దించి అడిగింది. స్టెల్లా, ముసిముసి నవ్వులతో "ఆడవాళ్ళ కాలేజీ గనక మేము అప్లయి చెయ్యకూడదన్న సంగతి మగవాళ్ళకి తెలియకపోతుందా అని ఆమాట రాయలేదు మేడమ్" అని సర్దేసింది. "ఎందుకూ, మీరు ప్రతిదీ చూస్తూ టైమ్ వేస్టుచేసుకోకండి. స్త్రీల దరఖాస్తులేవో నాలుగూ తీసి పైన పెడతాను. అవిమాత్రం చూద్దురుగాని" అని అధికారిణిని సమాధానపరచి, స్టెల్లా స్త్రీల దరఖాస్తులకోసం అన్వేషణ ప్రారంభించింది

ప్రారంభించిందేగాని కాస్సేపటికి స్టెల్లాకే ప్రాణం విసిగింది. శివశంకర పాండ్యా, విశ్వనాథపాధ్యే, గౌరీపతిశాస్త్రి, గోపాలక్రిష్ణ గంధేకర్ — ఏ దరఖాస్తు చూసినా వీళ్ళే! మగవాళ్ళు! స్త్రీలజనాభా ఎక్కువంటారు కాని ఉత్తిమాట. చూడొస్తే ఒక్కగాని ఒక్కటైనా లేదు. స్త్రీ దరఖాస్తు! ఆమె విసుక్కుందేగాని, తనుకూడా ప్రిన్సిపాలుకు మల్లే ఆ దరఖాస్తులు విసిరి కొట్టడానికి వీల్లేదు గనక కొసవరకూ చూడక తప్పదని మళ్లీ ఓపిగ్గా తిరగేసింది. అన్నీ పురుషుల దగ్గర్నుంచే! ఇంకొక్కటే మిగిలింది. అదికూడా ఎవడో పురుషుడు పంపినదే ఐ యుంటుంది. ఐనా చూద్దాం.

స్టెల్లా చూసింది. ఆమె కృషి ఫలించింది. "కష్టే ఫలీ" అనీ, "కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం" అనీ ఊరికే అన్నారా పెద్దలు! ఆ దరఖాస్తు స్త్రీదే! "వసుంధరా విశ్వాసం" అని ఉంది వ్రాలు. "విశ్వాసం" — విశ్వాసమన్నాయనను పెళ్ళిచేసుకుందన్న మాట యీ వసుంధర. ఆ ఆలోచనతోబాటు స్టెల్లాకు మరో ఆలోచన వచ్చింది. ఈ దరఖాస్తు చేసినావిడ ఎవరో క్రిస్టియన్ ఐ యుంటుంది. "విశ్వాసం" "సంతోషం" "ఆనందం" ఇలాంటిపేర్లు క్రైస్తవులకే ఉంటాయి... ఇంతపెద్ద కాలేజీ అన్నమాటేగాని స్టాఫు అంతకీ తనొక్కర్తె క్రిస్టియను. ఈ వసుంధర వస్తే ఎప్పుడైనా మాటా మంతీ ఆడుకోడానికి వీలుగా ఉంటుంది. క్వాలిఫికేషను కాస్త తక్కువైనా సరే ఈవిడకు ఉద్యోగం వేయించాలి.

ఆ నిశ్చయంతో స్టెల్లా, ఆ దరఖాస్తును అమూలాగ్రంగా చదివింది. క్వాలిఫికేషన్లు తక్కువేమిటి? విశారద, బి. ఓ. యల్. ఇంకా యేవేవో ప్యాసయ్యానని ఉంది ఆ దరఖాస్తులో. ఇంక ఆలస్యమెందుకు? ఆలోచనెందుకు? ఆ కాగితం తీసుకెళ్లి ప్రిన్సిపాలుముందు పెట్టింది స్టెల్లా. సావిత్రీ

నటరాజను అప్లికేషను పూర్తిగా చదివి, ఎడ్రస్సులో "గుంటూరు" అని ఉండటంచూసి, "తెలుంగు" అంది. "ఔను మేడమ్" తెలుంగు కనుకనే ఈవిణ్ణే తప్పకుండా ఇప్పుడు అప్పాయింటు చెయ్యాలి ఏమంటే, మన కాలేజీలో తెలుగు లెక్చరరు షిప్పుకూడా అరవామెకు ఇస్తిమని నిండా గోలగా ఉంది. తెలుగామె ఒక్కర్తే స్టాఫులో లేదన్నలోటు తీరిపోతుంది" అంది స్టెల్లా. ప్రిన్సిపాలు, స్టెల్లాకు తెలుగువాళ్లంటే ఇంత అభిమానమెందుకు చెప్మా అనిమనస్సులో అనుకుంటూ, 'సరే, వచ్చి జాయిన్ కమ్మని వ్రాయి' అంది. 'టెలిగ్రామ్ పంపుదాం మేడమ్. కాలేజీ తెరిచి ఇరవై రోజులైనా ఇంకా లెక్చరరు రాలేదని గోలచేస్తున్నారు పిల్లలు' అంది స్టెల్లా. "సరే" నంది ప్రిన్సిపాలు.

తన అక్క కూతురుకో, తన కూతురుకో ఉద్యోగం వేయించుకుంటే వచ్చినంత సంబరంతో స్టెల్లా టెలిగ్రాం రాసి పట్టుకొచ్చి, ప్రిన్సిపాలు ముందు అప్రూవలుకు పెట్టింది. "శ్రీమతి వసుంధరా విశ్వాసం" అని ఆరంభమైన చిరునామా చూచి ప్రిన్సిపాలు "టెలిగ్రాములో మర్యాదలవసరంలేదు స్టెల్లా. అణా తగ్గినా తగ్గటమే!" అంటూ 'శ్రీమతి' అన్న మాట కొట్టేసి, కాగితం తిరిగి ఇచ్చేసింది.

టెలిగ్రాం వెళ్లిన మూడోనాడు పదిగంటలకు మామూలుగా డాక్టర్ సావిత్రి నటరాజన్ తనగదిలో కూర్చుని, స్టెల్లా తయారుచేసి యిచ్చిన టైమ్‌టేబిలు పరికిస్తోంది. బంట్రోతు చిన్నచీటీ ఒకటితెచ్చి ఆమెముందు పెట్టాడు. "వసుంధరా విశ్వాసం...ఆల్ రైట్, రమ్మ"ను అన్నదామె. మరుక్షణంలో బిళ్లే పంచెకట్టూ, ఖద్దరు జుబ్బా, దానిమీద మడతవిప్పకుండా వేసుకున్న జరీఖండువాతో నల్లమీసాల యువకుడొకడు ముప్ఫైయేళ్లకు లోపువాడు లోపల ప్రవేశించాడు. అతణ్ణి చూడ్డంతోనే సావిత్రీ నటరాజన్ ఒక భూతాన్ని చూసినట్లుగా నిశ్చేష్టురాలైంది. కాని అతడు వసుంధరను వెంటబెట్టుకొచ్చిన మిస్టర్ విశ్వాసం ఐయుంటాడనుకొని "మిసెస్సును తీసుకొచ్చారా? లోనికి రమ్మనండి" అంది. ఆమాటవిని, ఆవచ్చినవాడు తెల్లబోయి, "నేను అవివాహితుణ్ణి మేడమ్" అన్నాడు.

"అటైతే, వసుంధర ఎవరు? మీ సిస్టరా?"

"వసుంధర మా యింటిపేరు!"

"ఇంటిపేరా !"

"ఔను మేడమ్. నేను ఆంధ్రుణ్ణి. ఆంధ్రులకు ఇంటిపేర్లుంటాయి కదండి. మా యింటిపేరు వసుంధరవారు. నా పేరు విశ్వేశం"

ఆసమయానికి స్టెల్లా కాగితాలు పుచ్చుకుని అక్కడికొచ్చింది. ప్రిన్సిపాలు ఆమెకేసిచూస్తూ, "నువ్వు టెలిగ్రాం పంపిన వసుంధరా విశ్వాసం ఈయనే !" అంది.

ఆ వచ్చినాతడు వెంటనే, "వసుంధరా విశ్వాసం కాదు మేడమ్, వసుంధర విశ్వేసం. విశ్వేసం అంటే విశ్వానికి ఈశం అన్నమాట. (లార్డు ఆఫ్ ది యూనివర్స్) అని అర్థంవచ్చే పేరది" అన్నాడు.

స్టెల్లా కేమనాలో తోచిందికాదు తప్పంతా తనదేనని చెప్పి, ప్రిన్సిపాలు తనమీద విరుచుకుపడుతుంది. ఆపని జరక్కపూర్వమే తప్పు కాస్తా ఆ వచ్చిన వాడిమీద తోసేసి బయటపడాలి. "ఏమండీ విశ్వాసం గారూ !"

"విశ్వాసంకాదు మేడమ్ విశ్వేసం"

"సరే, డేమిట్ మీ పేరేదైతేనేం ? మమ్మల్ని మీరు మోస గిస్తే ? మీ యింటిపేరుతో"

"మోసమా మేడమ్ ? మోసమేముందిందులో ?"

"ఆడవాళ్ల కాలేజీలో ఉద్యోగమని తెలుసుండి అసలు మీరెందుకు దరఖాస్తు చెయ్యాలి ?"

"కొత్త కాంస్టిట్యూషను ప్రకారం మీ కాలేజీకూడా జాతి మత లింగభేదాలు పాటించటం లేదేమో అనుకున్నాను మేడమ్. ఏమంటే మీ ఎడ్వర్టైజుమెంటులో "పురుషులు దరఖాస్తు చెయ్యకూడదు" అని లేదు.

స్టెల్లాదృష్టి ప్రిన్సిపాలు ముఖంమీద అప్రయత్నంగా పడింది 'ఇతడు చెప్పినది సబబుగానే ఉంది. అడ్వర్టయిజుమెంటులో ఆ విషయం సూచించకపోవటం నీదే తప్పు' అన్నభావం ప్రిన్సిపాలు మొఖంలో స్టెల్లాకి తెల్లమైంది. ఐతేం ? ఓ పట్టాన్ని ఓటమి ఒప్పుకునేదికాదు స్టెల్లా. విశ్వేశంతో, "మీ యింటిపేరు మాకు మిమ్మల్నిగురించి వేరే అభిప్రాయం కలి

గించింది. దరఖాస్తులో 'నేను పురుషుణ్ణి' అని రాసేస్తే తీరిపోను. అధమం సంతకంలోనైనా ఏ 'మిస్టర్' అనో సూచిస్తే మీ సంగతి తెలిసిపోను!" అన్నది.

విశ్వేశానికి కొంచెం కోపంవచ్చింది. "అమ్మా, నా యింటిపేరుతో మిమ్మల్ని మోసంచేద్దామన్న ఉద్దేశం నా కెన్నడూ లేదు. ఏమంటే నన్ను చూడ్డంతోనే, నే నెవర్నో తెలిసిపోయింది చూడండీ మీకు? అందుచేత దరఖాస్తులో మిమ్మల్ని దగాచేసి ఏంలాభం? ఇంక సంతకంలో నేను 'మిస్టర్' అనిచేస్తే తీరిపోనన్నారు. అలాగ సంతకాలు చెయ్యటం ఇదివరలో నేను వినలేదు. ఇంకా పోనీ మీరే ఒక పనిచేస్తే తీరిపోను. నాకు పంపిన టెలిగ్రాములో ఏ 'మిసెస్సో', 'శ్రీమతో' ముందు చేర్చిఉంటే, జరిగిన పొరబాటును గ్రహించి, వెంటనే 'అమ్మా, నేను జుబ్బావాడిని గాని, జాకెట్టుదాన గాను' అని మనవి చేసుకునేవాణ్ణి" అన్నాడు.

ఆమాట వినటంతోనే స్టెల్లాకి ప్రిన్సిపాలు ముఖంకేసి ఒక్కమాటు చూడాలనిపించింది. తాను 'శ్రీమతి' అని రాస్తే, ఈవిడ అనాఖర్చు తగ్గించాలని ఆ ముక్క కొట్టేసి, వ్యవహారం ఇంతవరకూ తెచ్చింది! ఇప్పుడేమంటుందో!

కాస్సేపంతా నిశ్శబ్దం. ఆఖరికి ప్రిన్సిపాలే మాట్లాడింది. "మిస్టర్ విశ్వేశం, జరిగిన పొరబాటేదో జరిగిపోయింది. మిమ్మల్ని ఇక్కడ అపాయింటుచెయ్యటానికి రూల్సు పర్మిట్ చెయ్యవు. మరోచోట ట్రైచెయ్యండి."

"సరే మేడమ్, నాదొక్క మనవి ఆలకించండి. ఉద్యోగమైంది అన్న సంబరంకొద్దీ, మామూలుగా థర్డుక్లాసులో వచ్చేవాణ్ణి, ఇంటరు టిక్కెట్టు కొనుక్కుని ప్రయాణం చేశాను. నాకీ ప్రయాణపు ఖర్చులు ఇప్పిస్తే, ఈ వ్యవహారంలో నాకు నష్టంలేకుండా చేసినవారౌతారు."

ప్రిన్సిపాలు స్టెల్లాకేసి చూసి, "టి. ఏ. ఇవ్వటానికి రూల్సు ఒప్పుతాయా?" అంది. "ఒప్పవు మేడమ్" అంది స్టెల్లా. మళ్ళీ ఒక క్షణం నిశ్శబ్దం. స్టెల్లా విశ్వేశంతో, "మిస్టర్, మీరు విజిటర్సురూములో ఉండండి ఒక్క నిముషం" అంది. విశ్వేశం ఆ గదివిడిచి వెళ్లాడు. స్టెల్లా ప్రిన్సిపాలుతో, "మేడమ్, టి. ఏ. ఇవ్వటానికి రూల్సు ఒప్పవ్. అపాయింటు చెయ్యటానికి రూల్సు ఒప్పవ్. ఏదోఒకటి మాత్రం చెయ్యాలి. మనకి

అర్జంటుగా లెక్చరరు కావాలిగనుకా, ఆడవాళ్ళ దరఖాస్తు ఏదీలేదుగనుకా, అతణ్ణి అప్పాయింటు చేసేస్తే అన్ని సమస్యలూ తీరిపోతాయి. టెంపొరరీగా ఒక యేడాదికి వేద్దాం. మళ్ళీయేడు ఆపదివస్తే చూసుకోవచ్చు" అంది. ప్రిన్సిపాల్ "ఆల్ రైట్" అంది.

విజిటర్స్ రూములో కూచున్న విశ్వేశంతో స్టెల్లా, "మిస్టర్ విశ్వాసం, ఉద్యోగం అయింది" అంది.

"థ్యాంక్స్ మేడమ్. మీరింకా నన్ను విశ్వాసం అనే అంటున్నారు. దానికేం గాని టి. ఏ. ఇవ్వటానికి రూల్సు వప్పవని నాకు ఉద్యోగం ఎలా ఇప్పించారు?"

"ఎవరు ఇప్పిస్తే? "వసుంధర" ఇప్పించింది. వచ్చి మేకులా కూచున్నావు' పొమ్మనలేక నౌకరీ ఇచ్చింది ప్రిన్సిపాలు. అదృష్టం అంటే నీదేనయ్యా విశ్వాసం. మగవాళ్లనే వేసుకోవాలంటే, ఆ దరఖాస్తులో నీ తలదన్నిన క్వాలిఫికేషన్లున్న మగవాళ్ళెందరో ఉన్నారు. ఐతేం? నీకా "వసుంధరే" పెద్ద క్వాలిఫికేషనుఐ ఇప్పించింది... వెళ్ళు. "సి" బ్లాకులో 3వ గదిలో ఇంటరు జూనియరు క్లాసుంటుంది. తీసుకో" అని అతడేదో చెప్పబోతూంటే వినిపించుకోక తరిమింది.